

Národní klastrová asociace pomůže klastrům zapojit nové technologie a služby

Národní klastrová asociace (NCA) je sdružením klastrových organizací, subjektů inovační infrastruktury, univerzit, regionálních institucí a konzultačních firem, které se chtějí podílet na zlepšování podmínek pro vznik, rozvoj a vzájemnou spolupráci klastrových organizací v ČR i v mezinárodním měřítku. Je partnerem projektu CluStrat, který se zaměřuje na vytvoření nové koncepce podpory klastrů, aby mohly být lépe využity nové technologie a inovační služby pro řešení aktuálních potřeb společnosti.

Prosincovou konferencí ve Stuttgartu pod záštitou ministra financí a ekonomiky Bádensko-Württemberska bude odstartován nový projekt spolufinancovaný z Operačního programu Nadnárodní spolupráce Střední Evropa s akronymem „CluStrat“. Českou republiku v něm reprezentuje Národní klastrová asociace spolu s Karlovarskou agenturou pro podporu podnikání, která tvoří tandem s Karlovarským krajem. Projekt s celkovým rozpočtem přes 3,77 mil. € a 19 partnery z 8 zemí je výsledkem úspěšné soutěže na základě výzvy k podávání strategických projektů k sedmi koncepcím, která byla vyhlášena v červenci 2010. První z těchto koncepcí se týkala „Posílení inovací prostřednictvím nových klastrových koncepcí na podporu vznikajících problémů a mezioborových témat“. Toto je plný název nyní již schváleného projektu CluStrat, který má nelehkou úlohu realizovat během tří let řadu aktivit umožňujících zlepšit výkonnost klastrů jako nositelů konkurenční výhody a vytvořit proto nové státní a regionální koncepce.

Jednou z aktivit projektu je zmapování „vynořujících se“ technologií (emerging technologies) a nových inovačních služeb reagujících na současné socio-ekonomické potřeby společnosti. Mezi ně patří stárnutí populace, udržitelný růst vznikajících hospodářských sektorů a odvětví, potřeba interdisciplinárních výzkumných řešení, schopnost přenosu technologií mezi obory, rozpoznání regionálních „ohnisek“ inovací, které obohatí a propojí tradiční odvětvové klastry širokou škálou nových oborů zahrnujících sociální služby, péči o zdraví a sport, bydlení, potravinářský průmysl, udržitelné materiály, nanotechnologie, „zelené“ technologie, logistiku a dopravu, apod. V tomto smyslu jde projekt daleko za hranice vytýčené českou klastrovou politikou z hlediska odvětví, která mohou být podporována ze strukturálních fondů. Avšak právě propojení odvětvových klastrů s novými technologiemi a službami napříč odvětvími je nezbytným krokem pro zvyšování konkurenceschopnosti jak firem a celých klastrů, tak regionů, ve kterých se nachází. Příkladem může být zlepšení služeb v cestovním ruchu pomocí zapojení kreativních průmyslů a informačních technologií či aplikace nanovláken do povrchové úpravy tradičních výrobků, které tak získají nové vlastnosti.

Využití pro tato řešení prostředí klastrů, které představují seskupení spolupracujících firem a univerzit či výzkumných organizací za podpory veřejných institucí, je celosvětově odzkoušený model. „V Evropě se klade důraz na klastry excelence, které vynikají jak vysokou specializací, tak profesionálním řízením celé klastrové sítě. Na kvalitě klastrů se podepisuje kvalita klastrové politiky, která musí zahrnovat nejen financování rozvoje klastru ale i vzdělávání manažerů klastrů, aby mohli maximalizovat vznikající synergie a postupovat od lokálních obchodních cílů k cílům globálním. Protože toto je rovněž velmi složitý proces, budeme se v projektu CluStrat zabývat i takovými „průřezovými tématy“ ve vztahu ke klastrům a inovacím, jako je internacionalizace, role genderu a diverzity pro inovační procesy, výzkum, trhy a podnikání ve znalostní ekonomice“ upřesňuje PaedDr. Pavla Břusková, prezidentka NCA.

Hlavním metodickým nástrojem projektu CluStrat je společenský dialog formou národních fór, specializovaných seminářů a tematických workshopů. V rámci těchto akcí budou projednány závěry mapování a doporučení vhodných opatření pro národní koncepce a politiky. Pro českou klastrovou politiku to může být velmi vítaný proces, protože v ČR lze zatím podporovat pouze klastrové organizace z oborů zpracovatelského průmyslu a ICT, chybí vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů pro tuto sofistikovanou činnost. Partneři projektu se budou setkávat na transnárodních fórech a společných projektových jednáních. V závěru projektu bude zpracován akční plán a vyvinuta společné strategie ve smyslu „jakým způsobem může být podporována a propagována nová koncepce klastrů?“ Součástí projektu CluStrat budou i praktické pilotní akce pro otestování účinnosti navrhovaných opatření, tj. odzkoušení pilotních projektů klastrů v některém z nových inovačních oborů.

NCA zajišťuje pro své členy přenos informací z orgánů a iniciativ Evropské komise o nových směrech rozvoje klastrové politiky, nových výzvách a prioritách, spolupracuje s relevantními národními orgány, pomáhá s facilitací nových klastrových iniciativ v krajích, podílí se na internacionalizaci českých klastrů a jejich propagaci a usiluje o zapojení českých klastrů do Evropské iniciativy klastrové excelence.

Více informací o projektu je možné nalézt na stránkách Národní klastrové asociace www.nca.cz.

Mgr. Blanka Marková, manažerka pro komunikaci a rozvoj, NCA, 6. 11. 2011

Projekt CLUSTRAT je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj prostřednictvím Operačního programu Nadnárodní spolupráce Střední Evropa.